

İMAM-I RABBANÎ HAZRETLERİ KİMLERE MEKTUP YAZDI?

(Dr. İbrahim Pazan- 24.3.2019 Türkiye)

İmam-ı Rabbânî Ahmed bin Abdülehad Fârûkî Serhendî hazretleri 1563-1624 yılları arasında Hindistan'ın kuzeyinde, Delhi'ye 250 kilometre mesafedeki Serhend (Sirhind) şehrinde yaşadı. O yıllarda Hindistan'daki Müslümanlar, 1605 yılına kadar 50 yıl hüküm süren Ekber Şah'ın İslam dışı uygulamaları sebebiyle çok zor durumda idi. Bu hükümdar zamanında Mecûsî, Brahman ve Hristiyanlara hürriyet tanınır, Müslümanlara ise zulüm ve işkence edilirdi. Müslümanlar o kadar garip olmuştu ki kâfirler açıkça Müslümanlığı kötülüyor, Müslümanlarla alay ediyorlardı. Dinsizliklerini, ahlaksızlıklarını sıkılmadan açıklıyorlardı. Çarşıda, pazarda kâfirleri ve dinsizliği övüyorlardı. Müslümanların Allahü teâlânın emirlerinden birçoklarını yapması yasak edilmişti. İbadet edenler, İslamiyet'e uyanlar ayıplanıyor ve kötüleniyordu.

Ekber Şah'ın ölümü üzerine yerine oğlu Selim Cihangir Şah geçti. Bunun zamanında önceden yıkılan, ihmal edilen İslam eserleri yenilendi. İmam-ı Rabbânî hazretlerinin çalışmalarının bereketi ile İslam dini, özellikle Hindistan'da çok kuvvetlendi. Çok kâfirler onun elinde Müslüman oldu. Binlerce günahkâr tövbe etti. Kendisini seven vali, kumandan, âlim ve hâkimlere yazdığı tesirli mektupları ile onları İslamiyet'i kuvvetlendirmeye, Ehl-i Sünnet itikadını yaymaya teşvik etti. Bu âlimler ve devlet adamları da onun tavsiyelerine uyararak bu yolda çok gayret sarf edip dinin kuvvetlenmesine hizmet ettiler. Öyle oldu ki, bidat ve küfür karanlığı ortadan kalktı, iman ve sünnet nuru her yeri kapladı.

MEKTUPLARI ELDEN ELE DOLAŞIYORDU

Hazreti İmam'ın yazdığı mektuplar sadece gönderildikleri kimselerde kalmıyordu. Hemen çoğaltılıyor ve elden ele dolaşıyordu. Ayrıca Serhend'e gelip sohbetiyle şereflenenler, bu mektuplardan bir miktar edininip memleketlerine götürürlerdi.

Osmanlı devletinde İslam medreselerinin en yükseği olan Medresetü'l-Mütehassısîn'de tasavvuf müderrisi yani profesörü olan Seyyid Abdülhakîm Arvâsî hazretleri sohbetlerinde "İslam dininde, Mektûbât kitabı kadar kıymetli hiçbir kitap yazılmamıştır." ve "Allah'ın kitabı olan Kur'ân-ı Kerîm'den ve Peygamberimizin hadîs-i serîflerinden sonra en kıymetli, en üstün kitap, İmam-ı Rabbânî'nin *Mektûbât* kitabıdır." buyururdu.

İmam-ı Rabbânî hazretlerinin, çok kıymetli kelâm ve fıkıh bilgilerini ihtiva eden, Resûlullah'ın güzel ahlakını açıklayan uçsuz bucaksız bir derya mesabesindeki üç cilt *Mektûbât* kitabındaki toplam 536 mektup acaba kimlere yazılmıştı? Bu büyük velinin hitabına mazhar olmakla şereflenen talihli insanlar kimlerdi? 1977 yılında edindiğim Işık Kitabevi (şimdi Hakikat Kitabevi) yayınlarından Farsça *Mektûbât*'taki bütün mektupların ilk cümlelerine bakarak yaptığım çalışmanın neticesini aşağıda arz ediyorum.

ÜSTADINA VE ÜSTATLARININ OĞULLARINA 30 MEKTUP

1. cildin ilk 20 mektubu, üstadı Hâce Muhammed Bâkî Billah Nakşibendî Ahrârî Kâbilî hazretlerine yazılmıştır.
- Bâkî Billâh hazretlerinin oğlu Hâce Muhammed Abdullah'a 5 mektup yazılmıştır. Ayrıca 1. cildin kendi başına bir risale büyüklüğündeki 266. mektubu, yine Hâce Abdullah ile birlikte bunun biraderi Hâce Ubeydullah'a yazılmıştır. 3. cildin 56. mektubu da Hâce Hüsâmeddîn Ahmed'in oğlu Hâce Cemâleddîn Hüseyin ile birlikte Hâce Abdullah'a yazılmıştır.
- Üstadının hocası Hâcegî Muhammed Emkenegî hazretlerinin oğullarından Hâce Muhammed Kâsım'a 1. cildin 150 ve 168., Hâce Ebu'l-Kâsım'a da 180. mektubu gönderilmiştir.

OĞULLARINA VE BİRADERLERİNE 51 MEKTUP

- a) Büyük oğlu Hâce Muhammed Sâdık hazretlerine 5 mektup yazılmıştır. Bunlardan 1. cilt 260. mektup uzun olup bir risale büyüklüğündedir. Hâce Muhammed Sâdık 1616 senesinde, 24 yaşında taundan vefat etmiştir. Babası ve mürşidine yazdığı mektuplardan üç adedi *Mektûbât*'ın birinci cildinin sonuna ilave edilmiştir.
- b) İkinci oğlu Hâce Muhammed Sa'îd hazretlerine 13 mektup yazılmıştır. Ayrıca biraderi Hâce Muhammed Ma'sûm ile birlikte kendisine 9 adet mektup daha gönderilmiştir. Hâce Muhammed Sa'îd hazretlerinin kendi mektuplarının toplandığı *Mektûbât-ı Sa'îdiyye* kitabında 100 adet mektup vardır.
- c) Üçüncü oğlu Hâce Muhammed Ma'sûm hazretlerine 16 mektup gönderilmiştir. İmam-ı Rabbânî hazretlerinin en büyük halifesi idi. 652 adet mektubu üç cilt halinde *Mektûbât-ı Ma'sûmiyye* kitabında toplanmıştır.
- d) Ayrıca 3. cildin 83 ve 106. mektupları, isim belirtilmeden İmam-ı Rabbânî hazretlerinin oğullarına yazılmıştır.
- e) Biraderlerinden Meyân Şeyh Muhammed Mevdûd ve Meyân Şeyh Gulâm Muhammed'e üçer adet mektup yazılmıştır.

EN ÇOK MEKTUP GÖNDERİLENLER

- a) İmam-ı Rabbânî hazretlerinin halifelerinden Seyyid Mîr Muhammed Nu'mân Bedahşî daha önce Bâkî Billah hazretlerinin talebesi idi. Talebe yetiştirmek üzere Burhanpûr'da vazifeli idi. Kendisine 33 mektup gönderilmiştir. Ayrıca 1. cildin 179. mektubu oğlu Mîr Abdullah'a, 190. mektubu oğullarından birine, 3. cildin 44. mektubu oğlu Mîr Abdurrahman'a yazılmıştır.
- b) Seyyid Nakîb Şeyh Ferîdeddîn Buhârî devletin diyanet işleri reisi idi. Kendisine 21 mektup gönderilmiştir.
- c) Bâkî Billah hazretlerinin talebesinden Mirzâ Hüsâmeddîn Ahmed Dehlevî valiliği terk edip bu yolu seçmişti. İmam-ı Rabbânî hazretlerinin büyüklüğünü de herkesten iyi bilirdi. Kendisine 16 mektup gönderilmiştir. Ayrıca oğlu Hâce Cemâleddîn Hüseyin'e, 2. cildin 42., 3. cildin 81. ve Bâkî Billah hazretlerinin oğlu Hâce Muhammed Abdullah ile birlikte 3. cildin 56. mektubu yazılmıştır.
- d) Hâce Muhammed Hâşim Bedahşî Keşmî İmam-ı Rabbânî hazretlerinin halifelerindedir. Yanından hiç ayrılmazdı. Hatta Hazreti İmam askerde iken iki sene boyunca hep hizmetinde oldu. *Mektûbât*'ın üçüncü cildindeki mektupları 7 senede toplayarak 1630'da tamamladı. Ayrıca *Berekât* kitabını yazarak İmam-ı Rabbânî hazretlerinin, üstatlarının ve talebelerinin hayatlarını insanlığa duyurdu. Kendisine 14 mektup gönderilmiştir.
- e) Hân-ı Hânân lakabıyla meşhur olan Mirzâ Abdürrahîm, Ekber ve Selim Cihangir Şah'ın devlet adamlarından idi. Gücerat valisi iken 1627'de vefat etti. Kendisine 13 mektup gönderilmiştir. Ayrıca oğlu Mirzâ Dârâb Hân'a da 4 adet mektup yazılmıştır.
- f) Mevlânâ Muhammed Sıddîk Bedahşî Keşmî, Hidâye lakabı ile meşhurdur. Hâce Bâkî Billah'ın sohbeti ile şereflendi. Onun vefatından sonra İmam-ı Rabbânî hazretlerinin sohbet ve hizmetine kavuşarak halifelerinden oldu. Kendisine 12 mektup gönderilmiştir.
- g) İmam-ı Rabbânî hazretlerinin halifelerinden Molla Muhammed Tâhir Bedahşî, önce subay idi. İmam-ı Rabbânî hazretlerinin sohbetine kavuşarak kendisine çok hizmet etti. Taliplilere talim için Cunpûr'a gönderildi. 11 mektup gönderilmiştir.
- h) Şeyh Bed'üddîn Sehârenpûrî İmam-ı Rabbânî hazretlerinin halifelerindedir. İrşad için Sehârenpûr ve Egre'de vazifelendirildi. Kendisine 10 mektup gönderilmiştir.
- i) Seyyid Mîr Muhibullah Mankpûrî İmam-ı Rabbânî hazretlerinin halifelerindedir. Mankpûr'a irşada gönderildi. Kendisine 10 mektup gönderilmiştir.

- j) Hâce Muhammed Eşref Kâbilî kumandan idi. Kendisine 8 mektup gönderilmiştir. Ayrıca 1. cildin 235. mektubu Molla Abdülgafûr Semerkandî ve Hacı Bey Firketî ile birlikte ve 2. cildin 30. mektubu Hacı Muhammed Firketî ile birlikte kendisine yazılmıştır.
- k) Mevlânâ Muhammed Sâlih Bedahşî Gülâbî İmam-ı Rabbânî hazretlerinin halifelerindendir. Mürşidinin her gün ve her gece yaptığı ibadetleri ve vazifeleri, Muhammed Ma'sûm hazretlerinin işaret ve emirleri üzerine toplamış ve yazmıştır. Kendisine 8 mektup gönderilmiştir.
- l) Hâce Şerefeddîn Hüseyin Bedahşî'ye 8 mektup gönderilmiştir.
- m) Mevlânâ Ahmed Berkî İmam-ı Rabbânî hazretlerinin halifelerindendir. İrşad vazifesiyle memleketi Berk şehrine gönderilmişti. Kendisine 6 mektup gönderilmiştir.

BEŞ, DÖRT, ÜÇ VE İKİ MEKTUP GÖNDERİLENLER

Beşer mektup gönderilenler (6 kişi): Mevlânâ Abdülhayy Hisârî Buhârî, Şeyh Abdülhamîd Bengâlî, Mevlânâ Muhammed Sâdık Keşmîrî, Molla Hacı Muhammed Lahorî, Şeyh Muhammed Çetrî, Şeyh Muhammed Yûsuf Berkî.

Dörder mektup gönderilenler (6 kişi): Seyyid Mahmûd, Molla Hasan Keşmîrî, Meyân Şeyh Müzzemmil, Molla Abdülkâdir Enbâlî, Mevlânâ Bedreddîn Serhendî, Seyyid Mîr Şemseddîn Alî Halhâlî.

Üçer mektup gönderilenler (15 kişi): Molla Muhammed Kılıç Hân, Şeyh Dervîş, Mirzâ Kılıçullah b. Kılıç Hân, Cebbârî Hân, Mirzâ Fethullah Hakîm, Pehlivan Mahmûd, Molla Abdülvâhid Lahorî, Hâfız Mahmûd Lahorî, Molla Tâhir Lahorî, Şeyh Hasan Berkî, Mevlânâ Emânullah Fakîh, Nûr Muhammed Tehârî, Hâce Muhammed Takî, Maksûd Alî Tebrîzî, Mîr Mansûr.

İkişer mektup gönderilenler (38 kişi): Hâce Cihân, Hâce Ammek, Şeyh Nizâm Tehânîserî, Seyyid Şeyh Abdülvehhâb Buhârî, Hân-ı A'zam, Mirzâ Bed'û'z-zamân, İskender Hân Lodî, Şeyh Kebîr, Meyân Seyyid Ahmed Becvârî, Hâce Cemâleddîn Hüseyin Gülâbî, Sofî Kurbân Bey, Molla Abdülhak Dehlevî, Molla Yâr Muhammed Kadîm-i Bedahşî, Mîr Sâlih Nişâpûrî, Molla Safer Ahmed Rûmî, Hâce Muhammed Mukîm Kusûrî, Şeyh Bahâeddîn Serhendî, Molla Muhammed Ma'sûm Kâbilî, Molla Abdülgafûr Semerkandî, Molla Şems, Molla Abdurrahmân Müftî Kâbilî, Molla Sâdık Kâbilî, Seyyid Mîr Mü'min Belhî, Molla Muhammed Emîn Gülâbî, Şeyh Abdüssamed Sultânîpûrî, Mirzâ Muzaffer Hân, Mansûr-ı Arab, Sadr-ı Cihân, Molla Şekîbî İsfehânî, Seyyid Enbiyâ Sârengpûrî, Şeyh Nûr Muhammed, Hacı Muhammed Yûsuf Keşmîrî, Mevlânâ Hacı Muhammed Firketî, Mirzâ Şemseddîn, Hân-ı Cihân, Molla Muhammed Murâd Bedahşî Keşmî, Mevlânâ Sultân Serhendî, Mevlânâ Hamîd Ahmedî Ecmîrî.

KALAN 99 MEKTUBUN DURUMU

- a) 3. cilt 114. mektubun kime gönderildiği yazılı değildir.
- b) 3. cilt 47. mektup, devrin hükümdarı Selim Cihangir Şah'a gönderilmiştir.
- c) 1. ciltteki 86. mektup Cerk pergenesindeki (Babürlü İmparatorluğu'nda dirlik) bir hâkime, 104. mektup Mestekin pergenesi kadılarına, 2. cilt 15. mektup Sâmâne şehri ileri gelenleri ve halkına gönderilmiştir.
- d) 1. cilt 167. mektup Herdîram isimli bir Hindu'ya yazılmıştır.
- e) 3. ciltteki 17. mektup dinine bağlı salih bir hanıma, 34. mektup Mîr Muhammed Emîn'in annesine, 41. mektup yine salih bir hanıma yazılmıştır.

Kalan 90 mektup ayrı ayrı kişilere gönderilmiştir. İsim benzerliği olsa dahi unvanı ve memleketi uyuşmayanlar ihtiyaten birleştirilmediğinden bunlardan çok az bir bölümü, yukarıdan beri saydıklarımızdan bazıları ile aynı kişiler olabilir. Netice olarak *Mektûbât-ı Şerîf*'teki 536 mektup yaklaşık 190 farklı kişiye gönderilmiştir diyebiliriz.

Bu makale, 24 Mart 2019 tarihli Türkiye gazetesinde yayınlanmıştır.

<https://m.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/genis-aci-fikir-ve-tartisma/607164.aspx>

İmam-ı Rabbânî hazretlerinin üç cilt *Mektûbât* kitabında bulunan 536 mektubun her birinin kimlere gönderildiği, cilt ve mektup numaraları ile birlikte aşağıdaki listede gösterilmiştir. En sağdaki sütundaki Farsça ibareler, her bir mektubun başındaki açıklamalardan alınmıştır. Bir kişiye birden fazla mektup gönderilmiş ise bunlardan sadece ilk mektubun başındaki açıklama göz önüne alınmıştır. Bunlar, mektupları toplayarak *Mektûbât* ciltlerini derleyenlerin, her bir mektubun gönderildiği kişi ve mektubun kısaca ne hakkında olduğuyla ilgili açıklamalarıdır. Esas mektuplar bu açıklamalardan sonra başlamaktadır.

Listedeki Farsça ibareleri, 1392/1972'de Karaçi'de yayınlanan, daha sonra 1977'de Işık Kitabevi (şimdi Hakikat Kitabevi) tarafından ofset yoluyla bastırılan, Gulâm Mustafa Hân'ın iki kitap olarak hazırladığı Farsça *Mektûbât*'tan aldım. Bu baskı ilk kitap 1. cilt, ikinci kitap 2. ve 3. cilt bir arada olacak şekilde, haşiyesindeki açıklamalarla birlikte, gayet okunaklı ve nefis bir hatla yazılarak hazırlanmıştır. Bu iki kitabı Hakikat Kitabevi'nin internet sitesi www.hakikatkitabevi.com daki

<http://www.hakikatkitabevi.com/display.php?DID=2&KID=31>

<http://www.hakikatkitabevi.com/display.php?DID=2&KID=32>

linklerinden okuyabilirsiniz. Bu ibarelerin başındaki (ب) veya (ه), Farsça'da ismin yönelme, yaklaşma hâl (-e hâli) ekidir (Misal: "Be Şeyh Dervîş ... : Şeyh Dervîş'e ...). Cümle sonlarındaki (... nüvişte end), (... sudûr yâfte) ve (... sudûr yâfet) ifadeleri "... yazılmıştır." demektir. (... vurûd yâfte) ve (... vurûd yâfet) şeklindeki ifadeler ise "... gelmiştir." ve "... gönderilmiştir." demektir.

NOT: Bu makale yazarın aşağıdaki sayfasından aynen alınmıştır.

http://www.ibrahimpazan.com/index.php?option=com_content&view=article&id=410:imam-i-rabbani-hazretleri-kimlere-mektup-yazdi-24-3-2019-tuerkiye&catid=14&Itemid=103

	MEKTUBUN GÖNDERİLDİĞİ KİŞİ VEYA KİŞİLER	CİLT 1	CİLT 2	CİLT 3	GÖNDERİLEN KİŞİYLE İLGİLİ (İLK MEKTUBUN) İFADESİ
1	Şeyh Muhammed Bâkî Billah Nakşibendî Ahrârî	1-20			به پيربزرگوار خود نوشته اند و هو الشيخ الكامل المكمل الواصل الى درجات الولاية الهادى الى طريق اندراج انهاء فى البداية مؤيدالدين الرضى شيخنا و امامنا الشيخ محمد الباقي النقشبندى الاحرارى قدس الله تعالى سره الاقدس و بلغه الله سبحانه الى اقصى ما يتمناه
2	Şeyh Muhammed Mekkî b. Hacı Mûsâ Kârî Lahorî	21			بشيخ محمد مكى پسر حاجى قارى موسى لاهورى صدور يافته
3	Şeyh Abdülmecîd b. Şeyh Muhammed Müftî Lahorî	22			بشيخ عبدالمجيد پسر شيخ محمد مفتى لاهورى صدور يافته
4	Hân-ı Hânân Abdürrahîm	23, 67-70, 191, 198, 214, 232, 268	8, 62, 66		به عبدالرحيم المشهور بخانخانان صدور يافته
5	Molla Muhammed Kılıç Hân	24, 76, 141			به محمد قليچ خان صدور يافته
6	Hâce Cihân	25, 72			بخواجه جهان صدور يافته
7	Molla Hacı Muhammed Lahorî	26, 33-36			بمولانا الشيخ العالم حاجى محمد لاهورى صدور يافته
8	Hâce Ammek	27, 28			بخواجه عمك صدور يافته
9	Şeyh Nizâm Tehânîserî	29, 30			بشيخ نظام تهانىسى صدور يافته
10	Şeyh Sofî	31			بشيخ صوفى صدور يافته
11	Mirzâ Hüsâmeddîn Ahmed	32, 62, 207, 216, 229, 247, 248, 267, 273	17, 26, 45	40, 72, 115, 121	به مرزا حسام الدين احمد صدور يافته
12	Şeyh Muhammed Çetrî	37-40, 293			بشيخ محمد چترى صدور يافته
13	Şeyh Dervîş	41, 42, 97			بشيخ درويش صدور يافته
14	Seyyid Nakîb Şeyh Ferîdeddîn Buhârî	43-54, 63, 64, 103, 152, 163, 165, 193, 213, 233			بسيادت پناه نقابت دستگاه شيخ فريد بخارى صدور يافته
15	Seyyid Şeyh Abdülvehhâb Buhârî	55, 56			بسيادت پناهى شيخ عبد الوهاب بخارى صدور يافته
16	Şeyh Muhammed Yûsuf Berkî	57, 230, 240, 274	79		بشيخ محمد يوسف صدور يافته
17	Seyyid Mahmûd	58-61			بسيادت مالى سيد صدور يافته
18	Hân-ı A'zam	65, 66			بخان اعظم صدور يافته
19	Mirzâ Dârâb Hân b. Hân-ı Hânân Abdürrahîm	71, 215, 249	78		بميرزا داراب ابن خانخانان صدور يافته

20	Mirzâ Kılıcullah b. Kılıç Hân	73, 184	32		به قليج الله بن قليج خان صدور یافته
21	Mirzâ Bedîu'z-zamân	74, 75			بمیرزا بدیع الزمان صدور یافته
22	Cebbârî Hân	77-79			بجبارى خان صدور یافته
23	Mirzâ Fethullah Hakîm	80, 85, 202			بمیرزا فتح الله حکیم صدور یافته
24	Lala Bey	81			به لالا بيك صدور یافته
25	İskender Hân Lodî	82, 93			بسکندر خان لودی صدور یافته
26	Bahadır Hân	83			به بهادر خان صدور یافته
27	Seyyid Ahmed Kâdirî	84			به سيد احمد قادری صدور یافته
28	Pergene-i Cerk hâkimlerinden biri	86			به یکی از حکام پرگنه جرك صدور یافته
29	Pehlivan Mahmûd	87, 88, 197			به پهلوان محمود صدور یافته
30	Mirzâ Alî Cân	89			به میرزا علیجان صدور یافته
31	Hâce Kâsım	90			بخواجه قاسم صدور یافته
32	Şeyh Kebîr	91, 92			بشیخ کبیر صدور یافته
33	Hızır Hân Lodî	94			به خضر خان صدور یافته
34	Meyân Seyyid Ahmed Becvârî	95, 108			بسید احمد بجواری صدور یافته
35	Muhammed Şerîf	96			به مجمد شریف صدور یافته
36	Abdülkâdir b. Şeyh Zekerıyyâ	98			به عبد القادر پسر شیخ زکریا صدور یافته
37	Molla Hasan Keşmîrî	99-101, 279			بملا حسن کشمیری صدور یافته
38	Molla Muzaffer	102			بملا مظفر صدور یافت
39	Pergene-i Mestekin kadıları	104			به قضات پرگنه مستکن صدور یافته
40	Hakîm Abdülkâdir	105			به حکیم عبد القادر صدور یافته
41	Mevlânâ Muhammed Sâdık Keşmîrî	106, 107		22, 28; 39	به محمد صادق کشمیری صدور یافته
42	Hakîm Sadr	109			به حکیم صدر صدور یافته
43	Şeyh Sadreddîn	110			بشیخ صدر الدین صدور یافته
	Şeyh Hamîd Sünbülî (Sünbühlî)	111			بشیخ حمید سنبله‌لی صدور یافته

45	Şeyh Abdülcelîl Tehânîserî (Cünfûrî)	112			بشېخ عبد الجليل تهانیسری ثم الجونفوری صدور یافته
46	Hâce Cemâleddîn Hüseyin Gülâbî	113, 223			بجمال الدین حسین گلابی صدور یافته
47	Sofî Kurbân Bey	114, 283			بصوفی قربان صدور یافته
48	Molla Abdülhak Dehlevî	115	19		به ملا عبد الحق دهلوی صدور یافته
49	Molla Abdülvâhid Lahorî	116, 307	70		بملا عبد الواحد لاهوری صدور یافته
50	Molla Yâr Muhammed Kadîm-i Bedahşî	117, 211			بملا یار محمد قدیم بدخشی صدور یافته
51	Molla Kâsım Alî Bedahşî	118			بملا قاسم علی بدخشی صدور یافته
52	Seyyid Mîr Muhammed Nu'mân Bedahşî	119-121, 173, 204, 209, 224, 228, 231, 238, 246, 257, 261, 281, 312	4, 92, 99	1, 4, 5, 9, 10, 12, 15, 18, 19, 21, 26, 30, 36, 49, 102	بمیر محمد نعمان بدخشی صدور یافته
53	Molla Muhammed Tâhir Bedahşî	122-124, 171, 217	20, 27, 86	37, 91, 124	بملا طاهر بدخشی صدور یافته
54	Mîr Sâlih Nişâpûrî	125, 126			بمیر صالح نیشاپوری صدور یافته
55	Molla Safer Ahmed Rûmî	127		65	بملا صقر احمد رومی صدور یافته
56	Hâce Muhammed Mukîm Kusûrî	128		66	بخواجه مقیم صدور یافته
57	Seyyid Nizâm	129			بسید نظام صدور یافته
58	Cemâleddîn	130			بجمال الدین صدور یافته
59	Hâce Muhammed Eşref Kâbilî	131, 147, 174, 187, 205, 222, 251		107	بخواجه محمد اشرف کابلی صدور یافته
60	Mevlânâ Muhammed Sıddîk Bedahşî Keşmî	132-136, 162, 176, 188, 212	21, 51	8	بملا محمد صدیق بدخشی صدور یافته
61	Hacı Hızır Afgân	137			بحاجی خضر افغان صدور یافته
62	Şeyh Bahâeddîn Serhendî	138, 164			بشېخ بهاء الدین سر هندی صدور یافت
63	Ca'fer Bey Tehânî	139			بجعفر بیک تهانی صدور یافته
64	Molla Muhammed Ma'sûm Kâbilî	140, 183			بملا محمد معصوم کابلی صدور یافته
65	Molla Abdülgafûr Semerkandî	142, 206			بملا عبد الغفور سمرقندی صدور یافته
66	Molla Şems	143		33	بملا شمس صدور یافت

67	Hâfız Mahmûd Lahorî	144, 175, 280			بحافظ محمود لاهوری صدور یافت
68	Molla Abdurrahmân Müftî Kâbilî	145, 186			بملا عبد الرحمن مفتی صدور یافت
69	Hâce Şerefeddîn Hüseyin Bedahşî	146, 159, 189	25, 31, 68, 82	59	بشرف الدین حسین بدخشی صدور یافت
70	Molla Sâdik Kâbilî	148, 149			بملا صادق کابلی صدور یافته
71	Hâce Muhammed Kâsım b. Hâcegî Muhammed Emkenegî	150, 168			بخواجه محمد قاسم (مخدومزاده خواجه امکنگی) صدور یافته
72	Seyyid Mîr Mü'min Belhî	151		99	بمیر مؤمن بلخی صدور یافته
73	Meyân Şeyh Müzzemmil	153-156			بمیان شیخ مزمل صدور یافته
74	Hakîm Abdülvehhâb	157			بحکیم عبد الوهاب صدور یافته
75	Şeyh Abdülamîd Bengâlî	158, 220, 292	46, 84		بشیخ حمید بنگالی صدور یافت
76	Yâr Muhammed Cedîd-i Bedahşî Tâlekânî	160			یار محمد جدید البدخشی الطالقانی
77	Mevlânâ Muhammed Sâlih Bedahşî Gülâbî	161, 182, 241, 2, 306	33	87, 95	بملا صالح بدخشی کابلی صدور یافته
78	Molla Muhammed Emîn	166, 199			بملا محمد امین صدور یافته
79	Herdîram Hindu	167			به هردی رام هندو
80	Şeyh Abdüssamed Sultânpûrî	169	53		بشیخ عبدالصمد سلطانپوری صدور یافته
81	Şeyh Nûr	170			بشیخ نور صدور یافته
82	Şeyh Bedî'uddîn Sehârenpûrî	172, 192, 242, 252, 256, 276, 282	16, 88	6	بشیخ بدیع الدین صدور یافته
83	Cemâleddîn Hüseyin Bedahşî	177			بجمال الدین حسین بدخشی صدور یافته
84	Mirzâ Muzaffer Hân	178	75		بمرزا مظفر صدور یافته
85	Mîr Abdullah ibn Mîr Muhammed Nu'mân	179			بمیر میر عبدالله ابن محمد نعمان صدور یافته
86	Hâce Ebü'l-Kâsım b. Hâcegî Muhammed Emkenegî	180			بمخدومزاده امکنگی خواجه ابوالقاسم صدور یافته
87	Meyân Hâce Muhammed Sâdik b. İmâm- ı Rabbânî	181, 208, 234, 236, 260			بحضرت مخدومزاده میان خواجه محمد صادق صدور یافته
88	Mansûr-ı Arab	185, 196			بمنصور عرب صدور یافته
89	Mîr Muhammed Nu'mân Bedahşî'nin oğullarından biri	190			بیکی از فرزندان میر محمد نعمان بدخشی صدور یافته

90	Sadr-ı Cihân	194, 195			بصدر جهان صدور یافته
91	Molla Şekîbî İsfehânî	200, 210			بملا شکیبى اصفهانی صدور یافته
92	Küçük Bey Hisârî	201			بکوچک بیگ حصاری صدور یافته
93	Molla Hüseyinî	203			بملا حسینی صدور یافته
94	Molla Dâvûd	218			بملا داؤد صدور یافته
95	Mirzâ Eyrec	219			بمرزا ایرج صدور یافته
96	Seyyid Hüseyin Mankpûrî	221			بسید حسین مانکپوری صدور یافته
97	Molla Tâhir Lahorî	225, 227, 255			بملا طاهر لاهوری صدور یافته
98	Meyân Şeyh Muhammed Mevdûd b. Abdülehad	226	10	119	به برادر حقیقی خود میان شیخ محمد مودود املا نموده اند
99	Molla Abdülgafûr Semerkandî ve Hacı Bey Firkefî ve Hâce Muhammed Eşref Kâbilî	235			بملا عبد الغفور سمرقندی و حاجی بیگ فرکتی و خواجه محمد اشرف کابلی صدور یافت
100	Molla Muhammed Tâlib Beyâneki	237			بملا محمد طالب بیانکی صدور یافته
101	Molla Ahmed Berkî	239, 250, 254, 275	14, 61		بملا احمد برکی صدور یافت
102	Molla Eyyûb Muhtesib	243			بجانب ملا ایوب محتسب صدور یافت
103	Seyyid Enbiyâ Sârengpûrî	245, 288			بسید انبیا صدور یافت
104	Şeyh İdrîs Sâmânî	253			مشیحت مآب شیخ ادریس سامانی صدور یافت
105	Şerîf Hân	258			به شریف خان صدور یافت
106	Hâce Muhammed Sa'îd b. İmâm-ı Rabbânî	259, 296, 311	3, 71, 91	46, 48, 61, 73, 77, 88, 93	بمخدومزادگی خواجه محمد سعید صدور یافته
107	Mevlânâ Muhib Alî	262			بمولانا محب علی صدور یافت
108	Cenâb-ı maârif-âgâh Meyân Şeyh Tâc	263			بجناب معارف آگاه میان شیخ تاج صدور یافت
109	Mîr Seyyid Bâkır Sârengpûrî	264			بمیر سید باقر سارنکپوری صدور یافت
110	Şeyh Abdülhâdî Bedâûnî	265			بشیخ عبد الهادی بدآونی صدور یافت
111	Hâce Abdullah ve Hâce Ubeydullah b. Şeyh Muhammed Bâkî Billah	266			بحضرات پیرزادها خواجه عبدالله و خواجه عبیدالله صدور یافت
112	Murtazâ Hân	269			بمرتضی خان صدور یافت

113	Şeyh Nûr Muhammed	270	85		بشیخ نور محمد صدور یافت
114	Şeyh Hasan Berkî	271	77	105	بشیخ حسن برکی صدور یافته
115	Mîr Seyyid Muhibbullah Mankpûrî	272, 285, 298, 305	19, 89	3, 7, 13, 29	بمیر سید محب اللہ مانکپوری صدور یافتہ
116	Molla Abdülhayy b. Hâce Çâkir Hisârî Buhârî	277, 291, 304	7, 37		بملا عبد الحی صدور یافت
117	Molla Abdülkerîm Sennâmî	278			بملا عبد الکریم سنّامی صدور یافت
118	Molla Abdülkâdir Enbâlî	284	56, 94	118	بملا عبد القادر انبالی صدور یافت
119	Mevlânâ Emânullah Fakîh	286, 301		20	بمولانا امان اللہ فقیہ صدور یافت
120	Meyân Gulâm Muhammed b. Abdülehad	287	12	117	بحقائق آگاہ بہ برادر حقیقی حضرت ایشان میان غلام محمد صدور یافتہ
121	Mevlânâ Bedreddîn Serhendî	289, 297	40	31	بمولانا بدر الدین صدور یافت
122	Hâce Muhammed Hâşim Bedahşî Keşmî	290, 310, 313	65, 74, 93, 97	42, 52, 68, 75, 90, 92, 96	بملا محمد ہاشم صدور یافت
123	Hâce Muhammed Ma'sûm b. İmâm-ı Rabbânî	294, 300, 302	6, 11, 72, 73	53, 62, 74, 76, 79, 80, 94, 109, 110	بمخدومزادگی خواجه محمد معصوم صدور یافت
124	Hacı Muhammed Yûsuf Keşmîrî	295	38		بحاجی یوسف کشمیری صدور یافتہ
125	Şeyh Ferîd Ranhûnî	299			بشیخ فرید رانہونی صدور یافتہ
126	Hacı Yûsuf Müezzîn	303			باسم حاجی یوسف مؤزن صدور یافتہ
127	Mevlânâ Feyzullah Pâniputî	308			بمولانا بدر فیض اللہ پانیپتی صدور یافتہ
128	Mevlânâ Hacı Muhammed Firketî	309	24		بمولانا حاجی محمد فرکتی صدور یافتہ
129	Şeyh Abdülazîz Cunpûrî		1		بشیخ عبدالعزیز جونپوری صدور یافتہ
130	Seyyid Mîr Şemseddîn Alî Halhâlî		2, 5	11, 14	بمیر شمس الدین علی خلخالی صدور یافتہ
131	Molla Muhammed Ârif Hotenî		9		بملا محمد عارف ختنی صدور یافتہ
132	Mirzâ Şemseddîn		13, 50		بمرزا شمس الدین صدور یافتہ
133	Sâdât-ı İzâm ve kudât ve ahâlî-yi kirâm-ı belde-i Sâmâne		15		بسادات عظام و قضاة و اهالی و مرالی کرام بلدہ سامانہ صدور یافتہ
134	Şeyh Cemâleddîn Nâgûrî		18		بشیخ جمال ناگوری صدور یافت

135	Hâce Muhammed Abdullah b. Şeyh Muhammed Bâkî Billah		23, 35, 59	60, 71	بمخدومزاده خواجه محمد عبدالله صدور یافته
	Hâce Muhammed Eşref ve Hacı Muhammed Firkefî		30		خواجه محمد اشرف وحاجبی محمد فرکتی
136	Nûr Muhammed Tehârî		34	111, 123	بنر محمد تهراری صدور یافته
137	Hâce Muhammed Takî		36, 58, 60		خواجه محمد تقی صدور یافته
138	Seyyid Abdülbâkî Sârengpûrî		39		بسید عبد الباقی سارنگپوری صدور یافته
139	Şeyh Ferîd Tehânîserî		41		بشیخ فرید تھانیسری صدور یافته
140	Hâce Cemâleddîn Hüseyin b. Mirzâ Hüsâmeddîn Ahmed		42	81	خواجه جمال الدین حسین ولد مرزا حسام الدین احمد صدور یافته
141	Mevlânâ Muhammed Efdal		43		بمولانا محمد افضل صدور یافته
142	Muhammed Sâdik b. Hacı Muhammed Mü'min		44		بها محمد صادق ولد حاجی محمد مؤمن صدور یافته
143	Hâce Muhammed Kâsım Bedahşî		47		خواجه محمد قاسم بدخشی صدور یافته
144	Hâce Muhammed Tâlib Bedahşî		48		خواجه محمد طالب بدخشی صدور یافته
145	Hâce Gedâ		49		خواجه گدا صدور یافته
146	Hâce Mehdî Alî Keşmîrî		52		خواجه مهدی علی کشمیری صدور یافته
147	Seyyid Şâh Muhammed		54		بسید شاه محمد صدور یافته
	Hâce Muhammed Sa'îd ve Hâce Muhammed Ma'sûm b. İmâm-ı Rabbânî		55, 98	2, 43, 64, 78, 82, 85, 104	بمخدومزاده های عالی درجات خواجه محمد سعید و خواجه محمد معصوم صدور یافته
148	Molla Gâzî Nâib		57		بملا غازی نائب صدور یافته
149	Nûr Muhammed Enbâlî		63		بنر محمد انبالی صدور یافت
150	Muhammed Mü'min b. merhûm Hâce Alî Hân		64		به محمد مؤمن ولد مرحومی و خواجه علیخان صدور یافته
151	Hân-ı Cihân		67	54	بخان جهان صدور یافته
152	Molla Muhammed Murâd Bedahşî Keşmî		69	24	به محمد بدخشی صدور یافته
153	Mevlânâ Ferruh Hüseyin		76		بمولنا فرخ حسین صدور یافته
154	Şeyh Hâmid Tehârî		80		بشیخ حامد تهراری صدور یافته
155	Muhammed Murâd Kurbîkî		81		به محمد مراد قوربیککی صدور یافته

156	Mîr-i mâh Mahmûd		83		بمیر ماه د مراد قوریکی صدور یافته
157	Feth Hân Afgân		87		بفتح خان افغان صدور یافت
158	Mirzâ Arab Hân		90		بمرزا عرب خان افغان صدور یافت
159	Maksûd Alî Tebrîzî		95	22, 32	بمقصود علی تبریزی صدور یافت
160	Hâce Ebü'l-Hasen Bahâ Bedahşî Keşmî		96		بخواجه ابوالحسن بها بدخشی الکشمی صدور یافته
161	Mevlânâ Ahmed Deybenî			16	بمولانا احمد دبینی ورود یافته
162	Ehl-i irâde sâliha bir hanım			17	بصالحه از اهل ارادت
163	Hâce İbrâhîm Kubâdyânî			23	بخواجه ابراهیم قبادیانی الکشمی صدور یافته
164	Molla Tâhir			25	بملا طاهر
165	Molla Alî Keşmî			27	بملا علی کشمی
166	Molla Sâlih Türk			28	بملا صالح ترك
167	Vâlîde-i Mîr Muhammed Emîn			34	بوالده میر محمد امین ورود یافت
168	Mirzâ Menûçehr			35	بمیرزا منوچهر ورود یافته
169	Molla İbrâhîm			38	ورود یافته بملا ابراهیم
170	Sâliha bir hanım			41	یکی از صالحات ورود یافته
171	Mîr Abdurrahmân b Mîr Muhammed Nu'mân Bedahşî			44	بمیر عبدالرحمن ولد میر محمد نعمان
172	Mevlânâ Sultân Serhendî			45, 113	بمولانا سلطان سرهندی
173	Sultân-ı vakt (Selîm Cihângîr Hân)			47	بسultan وقت مد ظله
174	Kâdî Nasrullah			50	بقاضی نصرالله ورود یافته
175	Molla Şîr Muhammed Lahorî			51	بملا شیر محمد لاهوری ورود یافته
176	Memrîz Hân Afgân			55	بممریز خان افغان
	Hâce Muhammed Abdullah b. Şeyh Muhammed Bâkî Billah ve Hâce Cemâleddîn Hüseyin b. Hâce Hüsâmeddîn Ahmed			56	بجناب پیرزاده حضرت ایشان خواجه محمد عبد الله و بخواجه جمال الدین حسین ولد خواجه حسام الدین احمد
177	Mevlânâ Hamîd Ahmedî Ecmîrî			57, 103	بمولانا حمید احمدی

178	Hâce Salâhaddîn Ahrârî		58	بخواجه صلاح الدين احرارى
179	Mîr Mansûr		63, 67, 120	بمير منصور
180	Kâdî Mûsâ		69	بقاضى موسى
181	Mevlânâ İshak b. Kâdî Mûsâ		70	بمولانا اسحاق ولد قاضى موسى
	Ma hdûmzâdeler hazerâtı		83	بحضرات مخدومزاده هاى كبار
182	Hâfiz Abdülgafûr		84	بحافظ عبدالغفور
183	Dervîş Habîb Hâdim		86	بدرويش حبيب خادم
184	Kâdî İsmâil Ferîdâbâdî		89	بقاضى اسماعيل فريدآبادى
185	Sofî Kurbân Cedîd		97	بصوفى قربان جديد
186	Hacı Abdülatîf Hârezmî		98	بحاجى عبداللطيف خوارزمى
187	Şeyh Nûrû'l-Hak		100	بشيخ نور الحق
188	Şeyh Abdullah		101	بشيخ عبد الله
	Ma hdûmzâdeler hazerâtı		106	بحضرات مخدومزاده ها
189	Molla Tâhir Hâdim		108	بملا طاهر خادم
190	Şerîat-penâhî Kâdî Eslem		112	بشريعة پناهى قاضى اسلم
191	?		114	
192	Hâce Ebü'l-Mekârim		116	بخواجه ابوالمكارم
193	Mevlânâ Hasan Dehlevî		122	بمولانا حسن دهلوى